

Oświadczenie o zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony dzieci

Ja, ...

Oświadczam, że zapoznałam/-em się ze standardami ochrony dzieci obowiązującymi w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Gdańsku i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Gdańsk, dnia .....

.....

Podpis

ja

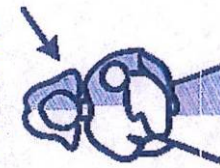
mama

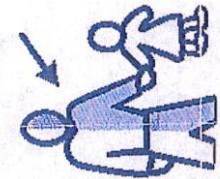
tata

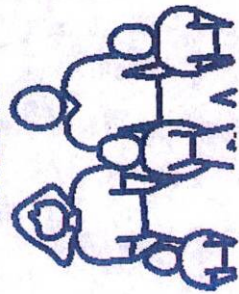
macocha

ojczym

rodzina

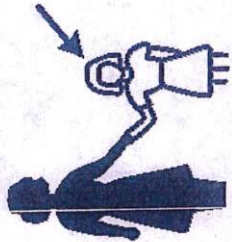
siostra

brat

córka

syn

krewni

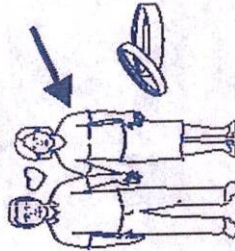
babcia

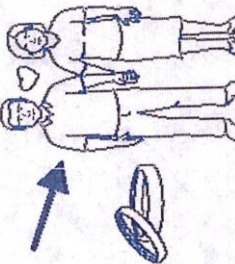
dziadek

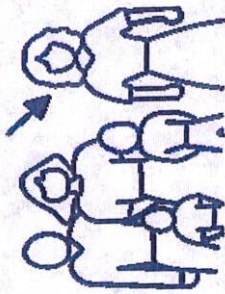
żona

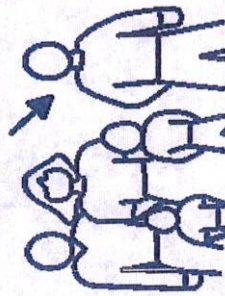
mąż

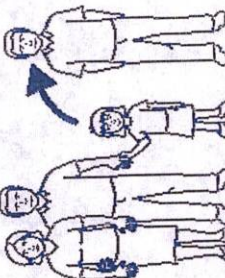
ciocia

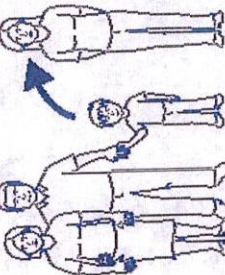
wujek

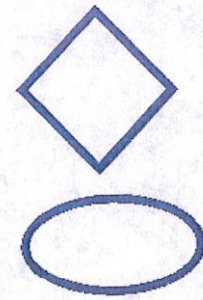
krewna

krewny

inna

Osoby

osoba

kobieta

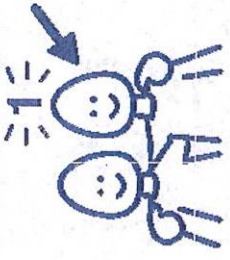
mężczyzna

przyjaciel

najlepszy przyjaciel

obcy

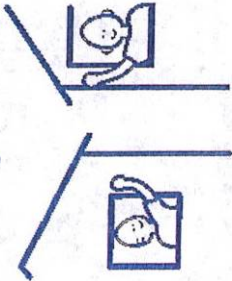
dziewczyna

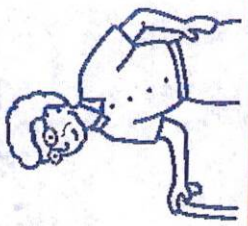
chłopiec

sąsiad

starsza kobieta

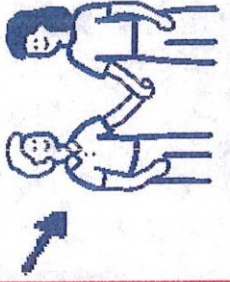
starszy mężczyzna

koleżanka

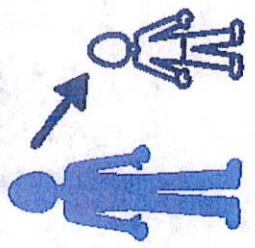
kolega

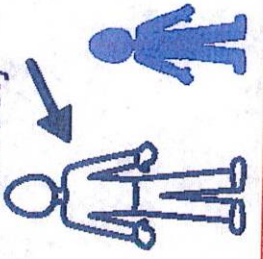
niewowle

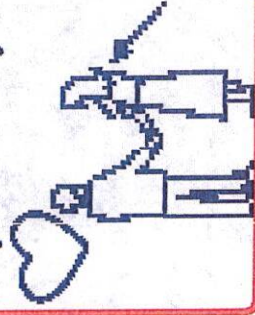
dziecko

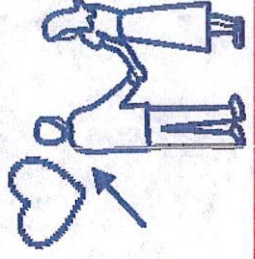
dorosły

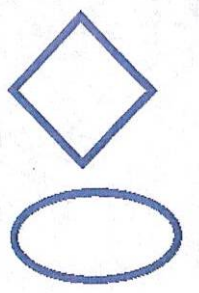
moja dziewczyna

mój chłopak

inna

Czynności 1

iść

całować

pchać

zranić

kopać innych

widzieć

jechać

przytulać

bić

dawać klapsa

pamiętać

słyszeć

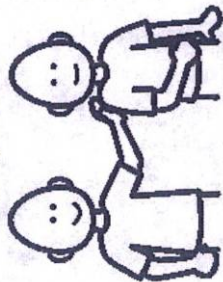
siedzieć

leżeć

dotykać

szturczać

zapominać

rozmawiać

biec

uciekać

lizać

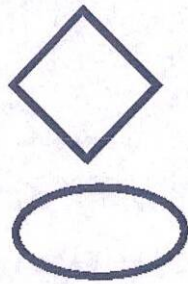
pocierać

potrzebuję pomocy

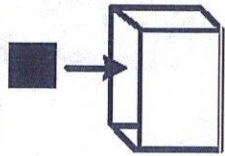

inna

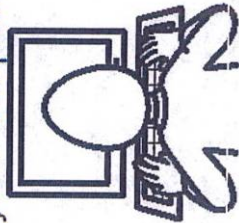
wkładać

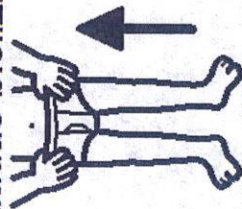
oglądać telewizję

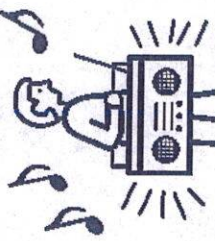
używać komputera

wkładać bieliznę

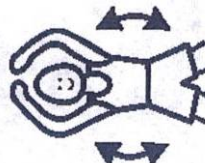
śłuchać muzyki

śłuchać

ćwiczyć

fotografować

spotykać osoby

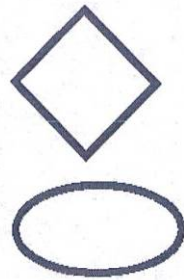
nagrywać film

potrzebuję pomocy

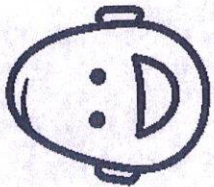
inna

Opis charakteru i emocji

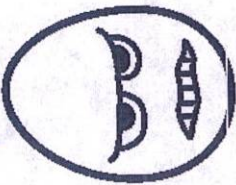
szczęśliwy

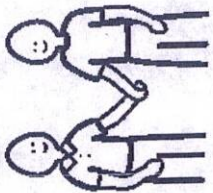
w złym humorze

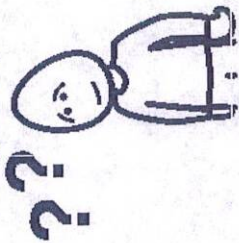
podły

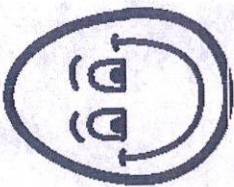
przyjacielski

niepewny

lubić

wesoły

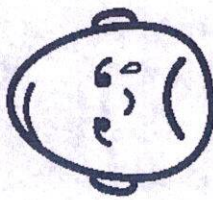
wściekły

złośliwy

smutny

zmartwiony

agresywny

żartujący

zazdrosny

miły

wstrętny

nie lubić

zakochać się

przestraszony

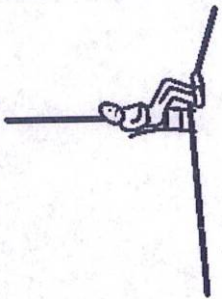
zawstydzony

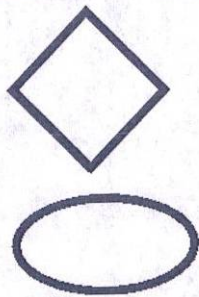
zdeenerwowany

samotny

inny

Ciało kobiety 1

ciało

oczy

głowa

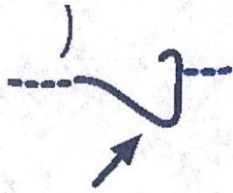
uszy

włosy

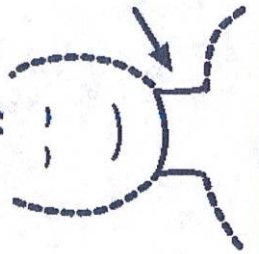
nos

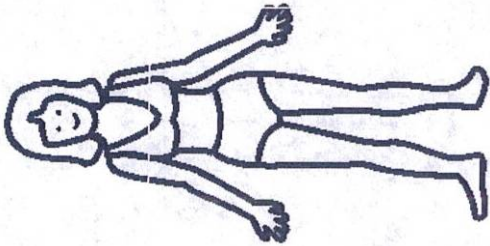
usta

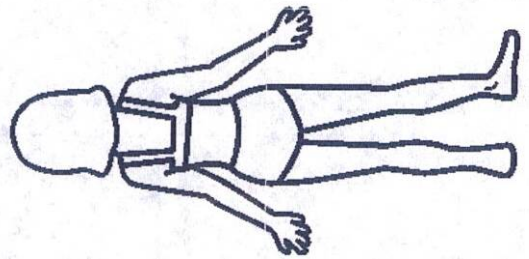
szyja

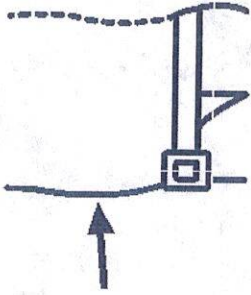
przód ciała

tył ciała

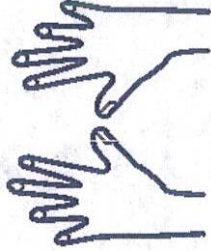
brzuch

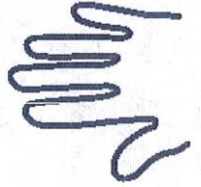
nogi

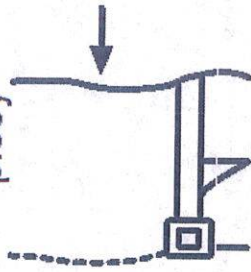
ręce

palce

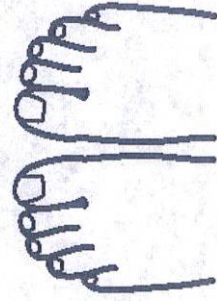
plecy

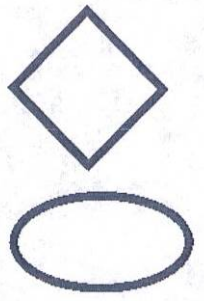
stopy

palce u nóg

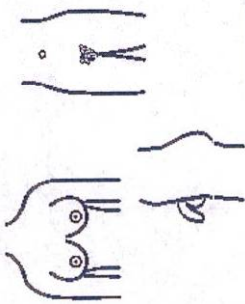
inna

Ciało kobiety 2

intymne części ciała

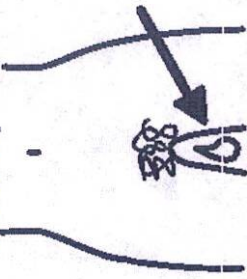
skóra

wejście do pochwy

miesiącza

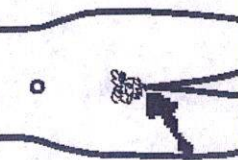
piersi

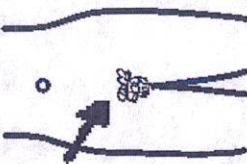
sutki

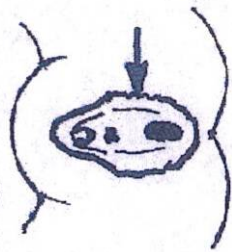
pochwa

włosy łonowe

wargi sromowe

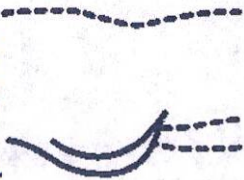
podniecenie

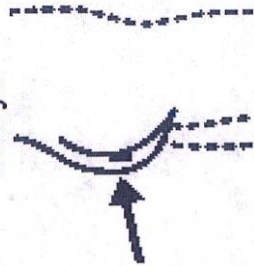
łechtaczka

pośladki

odbyt

cewka

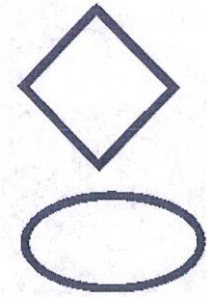
wewnątrz

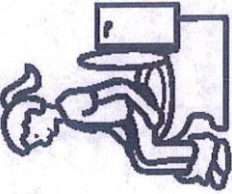
na zewnątrz

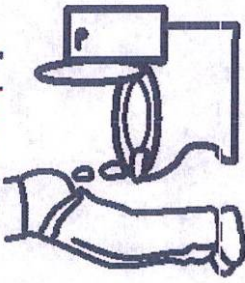
inne

sikać

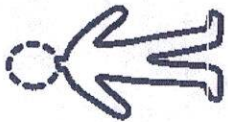
robić kupę

Ciało mężczyzny 1

ciało

oczy

głowa

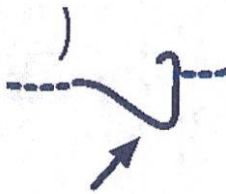
uszy

włosy

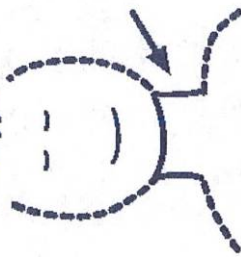
nos

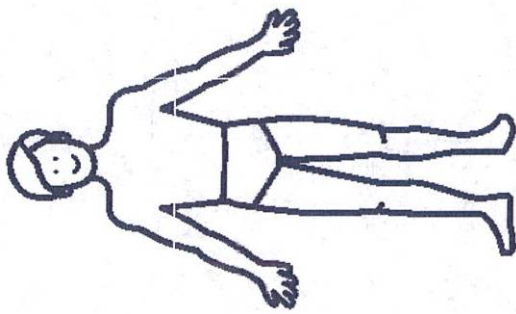
usta

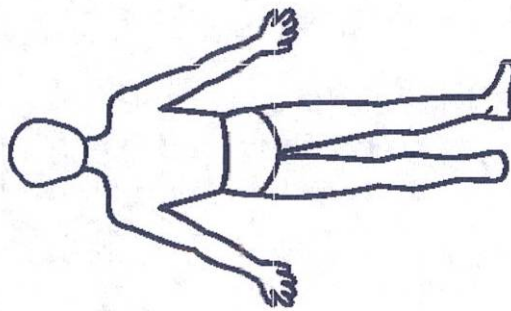
szyja

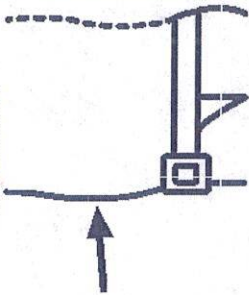
przód ciała

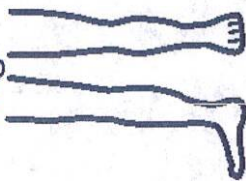
tył ciała

brzuch

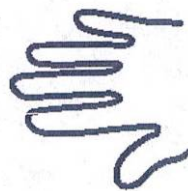
nogi

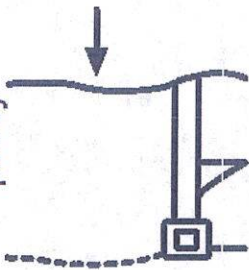
ręce

palce

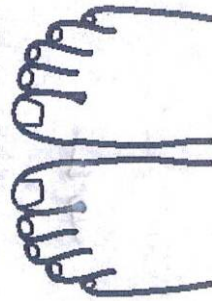
plecy

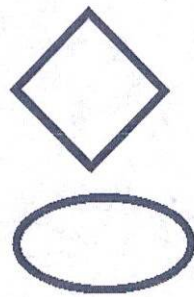
stopy

palce u nóg

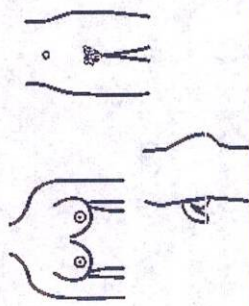
inna

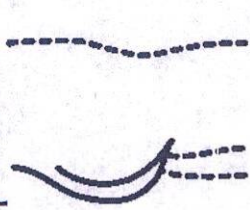

Ciało męczyzny 2

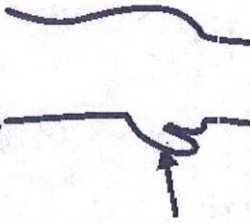
intymne części ciała

pośladki

napletek

klatka piersiowa

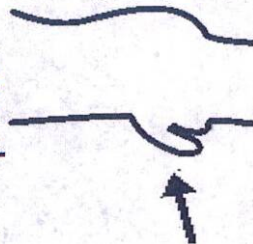
odbyt

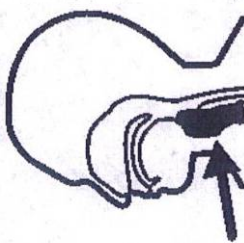
sutki

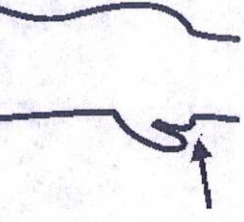
penis

krtań

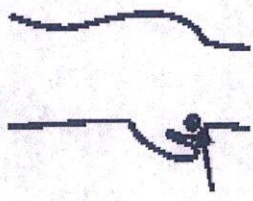
moszna

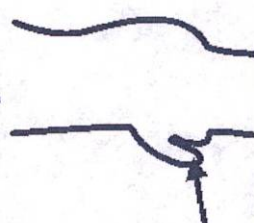
włosy na klatce piersiowej

jądra

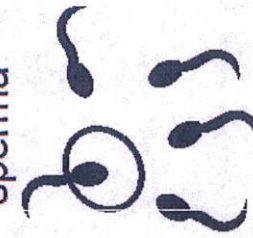
żołądź

podniecenie

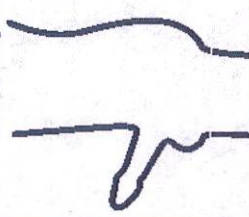
sperma

cewka

erekcja

wewnątrz

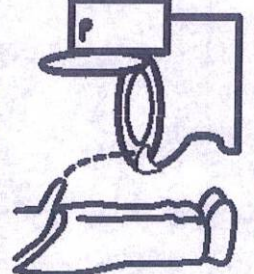
wytrysk

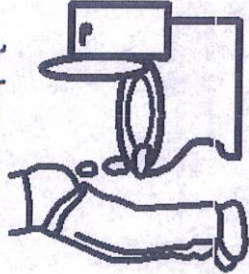
na zewnątrz

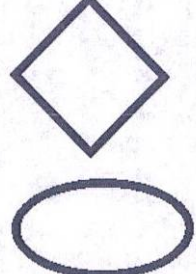
sikać

robić kupę

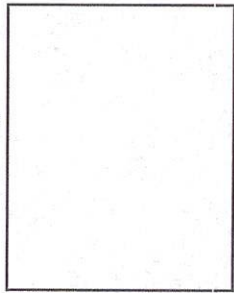
inna

Kolory, wzory

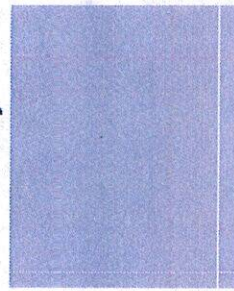
biały

niebieski

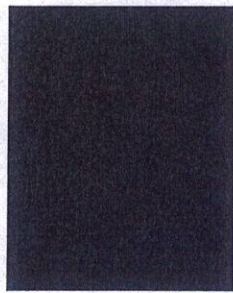
szary

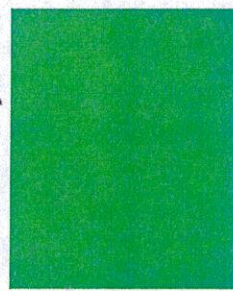
złoty

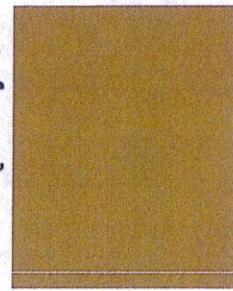
czarny

zielony

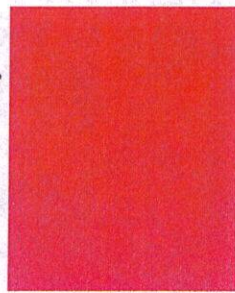
brązowy

srebrny

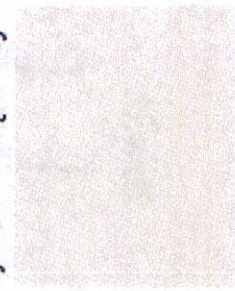
czerwony

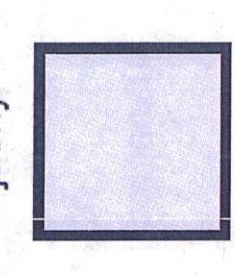
żółty

jasnobrązowy

jasny

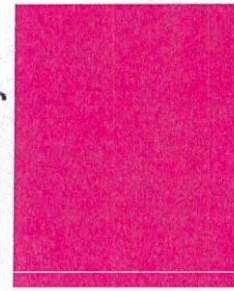
pomarańczowy

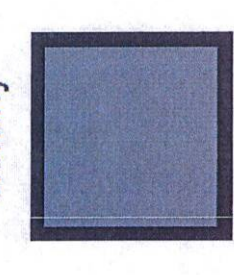
fioletowy

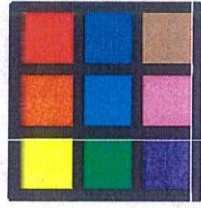
różowy

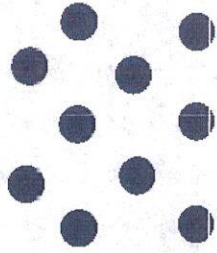
ciemny

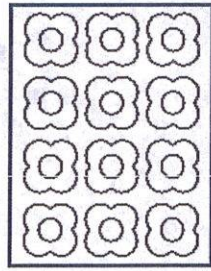
kolorowy

kropkowany

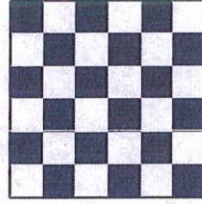
wzorzysty

gładki

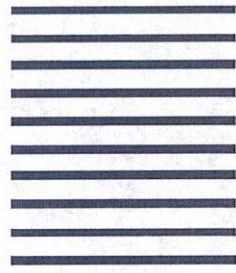
w kratę

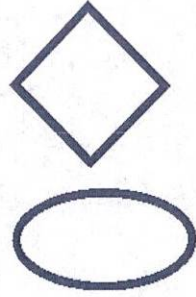
szorstki

w paski

inny

Określenia

duży

mały

głośny

cichy

gorący

zimny

stary

nowy

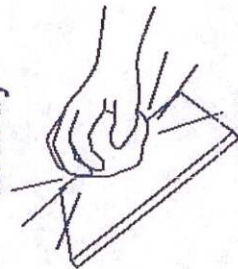
pachnący

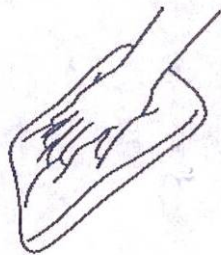
śmierzący

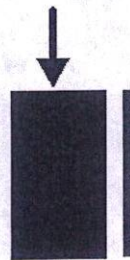
twardy

miękki

gruby

cienki

długi

krótki

dużo

mało

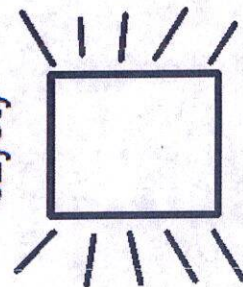
mokry

suchy

czysty

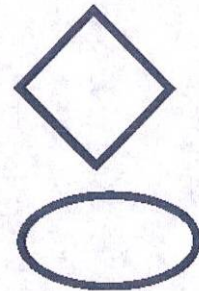
brudny

nic

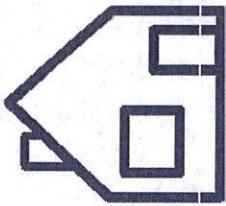
inne

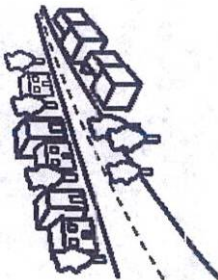

Miejsca 1

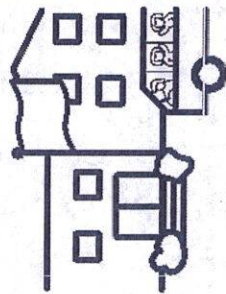
dom

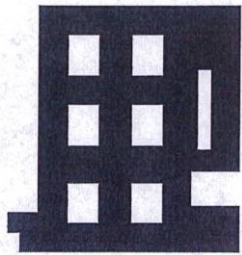
ulica

szkoła

blok

kościół

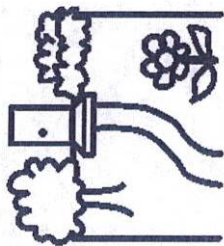
ogród

park

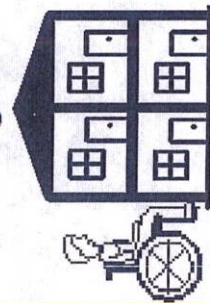
podwórko

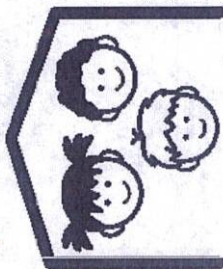
plac zabaw

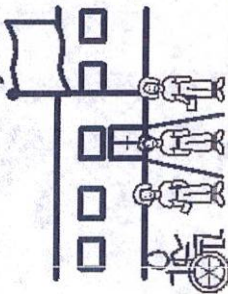
mieszkanie
treningowe

przedszkole

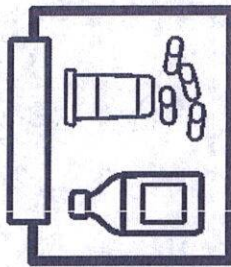
ośrodek
dla dorosłych

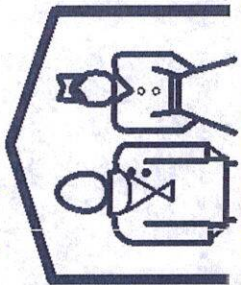
szpital

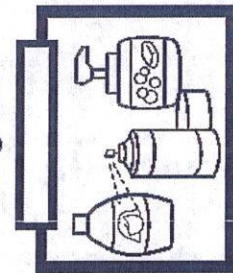
apteka

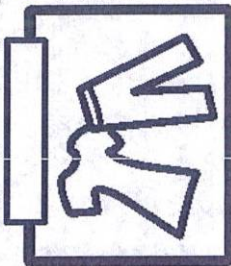
przychodnia

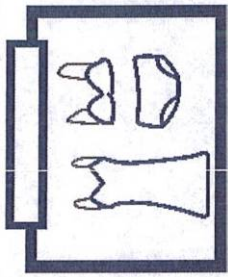
drogeria

sklep odzieżowy

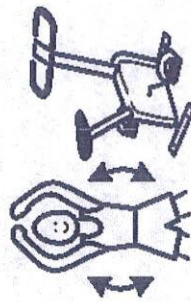
sklep z bielizną

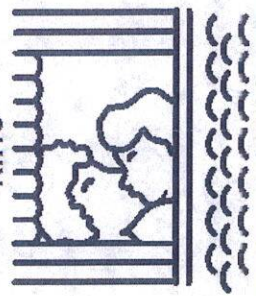
sklep

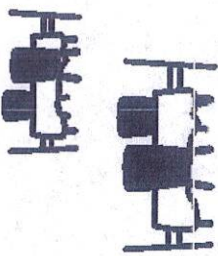
siłownia

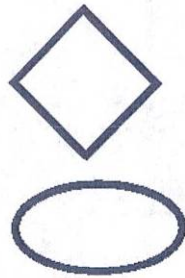
kino

restauracja

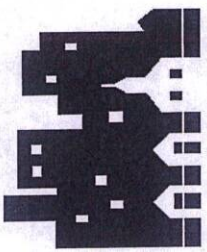
inne

Miejsca 2

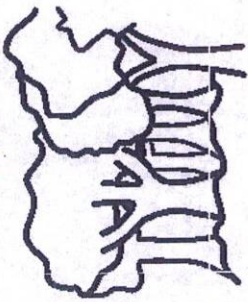
miasto

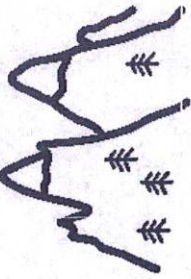
dworzec kolejowy

las

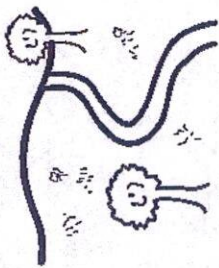
góry

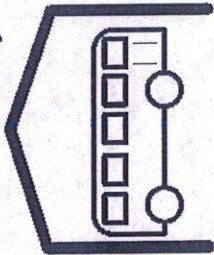
komórka

wieś

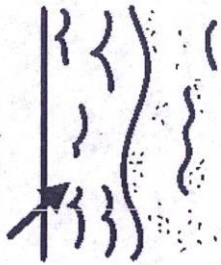
dworzec autobusowy

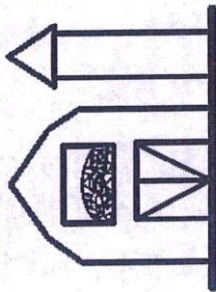
pole namiotowe

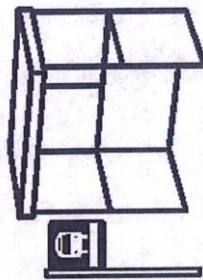
morze

gospodarstwo

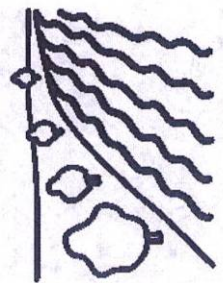
przystanek

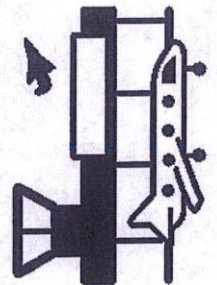
jezioro

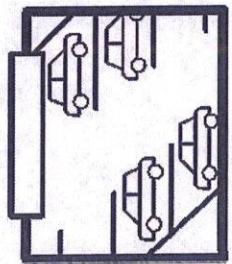
pole

lotnisko

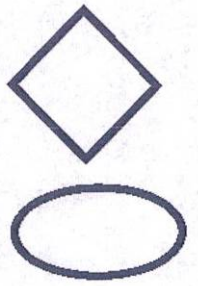
parking

rzeka

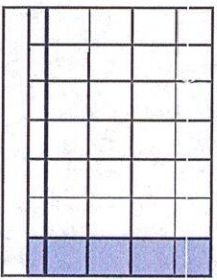
inne

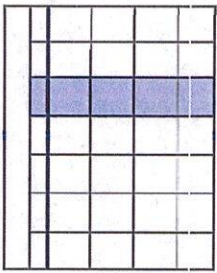

Dni tygodnia, czas

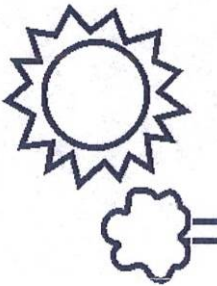
poniedziałek

piątek

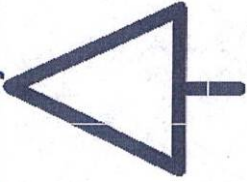
dzień

przeszłość

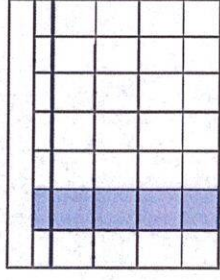
teraźniejszość

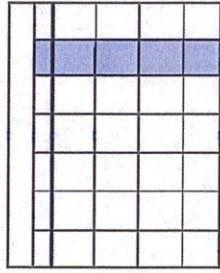
przyszłość

wtorek

sobota

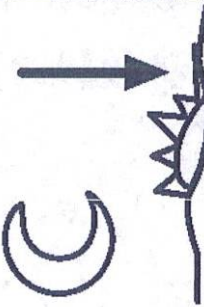
tydzień

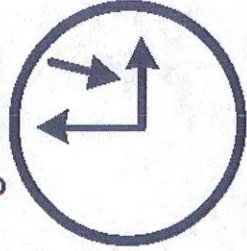
ranek

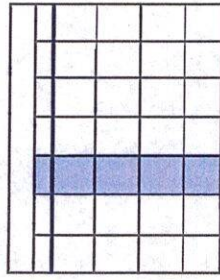
wieczór

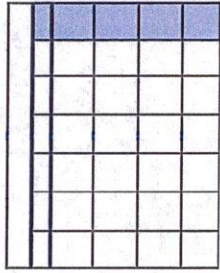
godzina

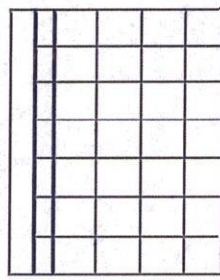
środa

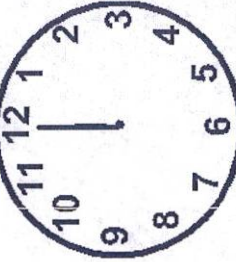
niedziela

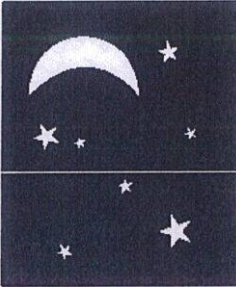
miesiąc

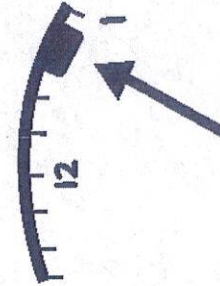
południe

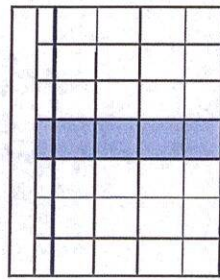
noc

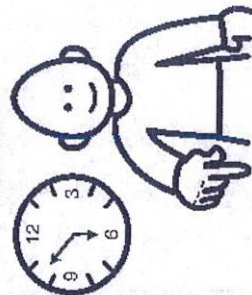
minuta

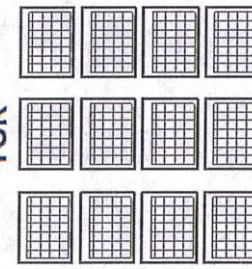
czwartek

teraz

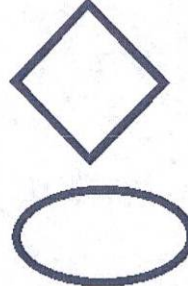
rok

popołudnie

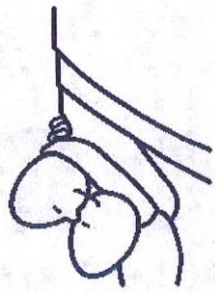
inny

Czynności seksualne

seks

masturbacja

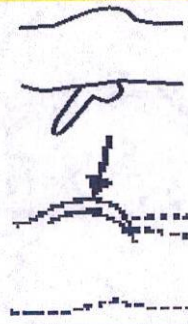
seks oralny

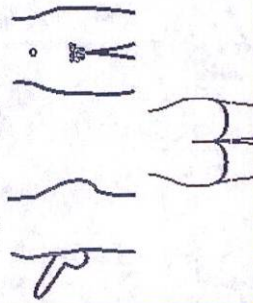
seks oralny

seks analny

części intymne

gwałt

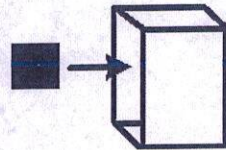
pornografia

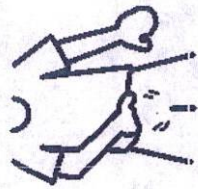
przedmioty

wkładać

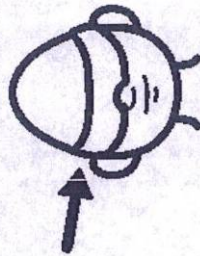
wkładać ręce do majtek

wiązać

zawijać oczy

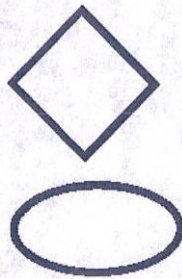
wewnątrz

boli mnie

inne

alfabet

ABC

koniec
słowa

XXXX|

koniec
zdania

...XX XX XXXX.

błąd

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	ź	ż
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

0

1

2

3

4

5

6

7

8

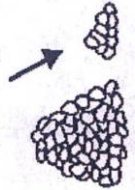
9

10

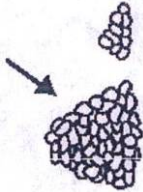
11

12

liczyć

mniej

tyle samo

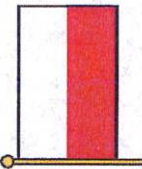
więcej

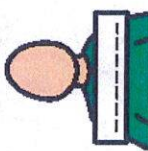
życia

bycia Polakiem

własnego imienia

nauki

wychowania
w rodzinnym domu

kontakt z rodzicami

ochrony zdrowia

opieki

ochrony
przed przemocą

odpoczynku

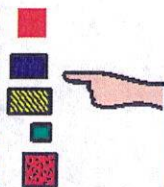
pomocy

informacji

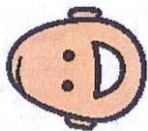
decydowania o sobie

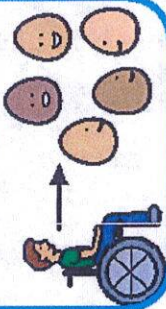
tajemnic

bycia szczęśliwym

uczestnictwa

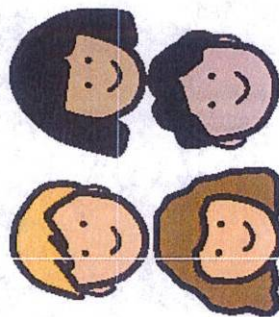
wyznawania

własnych opinii

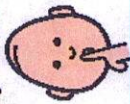

Dzieci mają prawo do ...

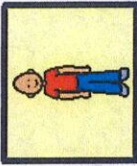
pełności
i dyskrecji

ochrony wizerunku

prywatności

informacji

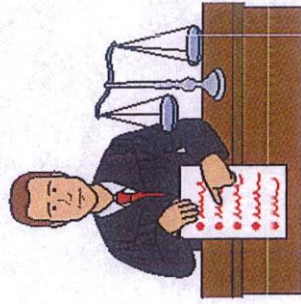
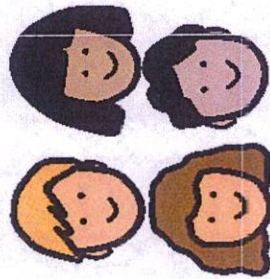
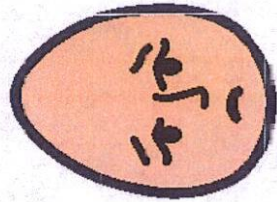
wysłuchania

odmowy

Skrzywdzone dzieci mają prawo do ...

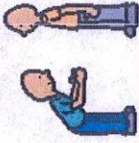
najlepszej
bezpłatnej pomocy

bezpieczeństwa

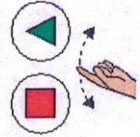
szacunku

Możesz zadzwonić po pomoc

800121212, 116 111, 112

lub

napisać <https://czat.brpd.gov.pl>, www.116111.pl/napisz

pchać

zranić

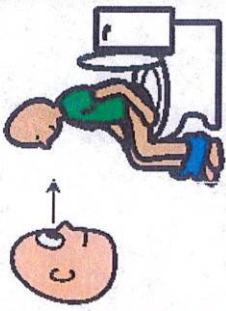
kopać

dawać klapsa

podglądać

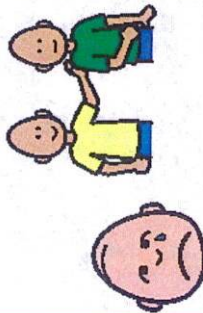
robić zdjęcia
nagiej osobie

bić

pozwalać
na zły dotyk

oglądać pornografii

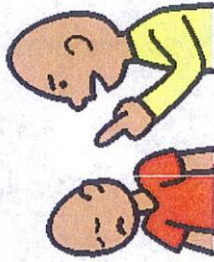
wysłać
nagich zdjęć

krzyczeć

wyzywać

straszyć

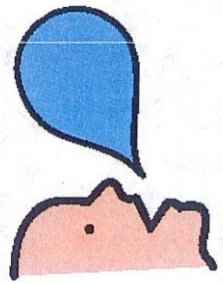
nie wolno

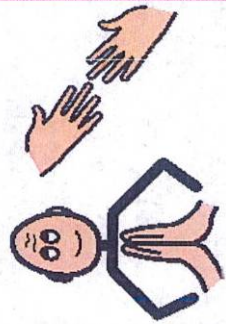
umieszczać
zdjęcia w Internecie

opowiedz o tym

poproś o pomoc

zadzwoń

800 12 12 12

116 111

112

napisz
www.116111.pl/napisz

<https://czat.brpd.gov.pl>

KARTA INTERWENCJI

1. Nr KZW .....
2. Data interwencji: .....
3. Imię i nazwisko dziecka:.....
4. Osoba stosująca przemoc: .....
5. Przesłanki do podjęcia interwencji:
  - Podejrzenie popełnienia przestępstwa
  - Przemoc domowa
  - Zaniedbanie
  - Inne formy krzywdzenia - jakie?
.....
6. Działania podjęte wobec dziecka: (np. przewóz do szpitala, poinformowanie o miejscach wsparcia itp.)
.....
.....
.....
7. Zakres interwencji:
  - wezwanie Policji na miejsce zdarzenia
  - wszczęcie procedury „Niebieskie karty”
  - zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa
  - inny rodzaj interwencji i jaki?
.....
.....

Data sporządzenia: .....

Podpis osoby zawiadamiającej: .....

X - zaznaczyć właściwe

Załącznik 5 do Polityki ochrony dzieci w SP ZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Gdańsku

Symptomy krzywdzenia dziecka

Objawy, których wystąpienie nakazuje uwzględnienie krzywdzenia dziecka w diagnostyce różnicowej.

Większość podanych objawów nie potwierdza jednoznacznie krzywdzenia dziecka, ale powoduje konieczność uwzględnienia tego rozpoznania w dalszej diagnostyce. Stwierdzenie jednego lub kilku objawów powinno skłonić pracownika ochrony zdrowia do poszukiwania kolejnych.

Dane z wywiadu:

- Niewytłumaczalna zwłoka w zgłoszeniu się do pracownika medycznego (dotyczy to zarówno urazów jak i poważnych zachorowań)
- Wielokrotnie urazy, dolegliwości (np. zgłaszane bóle brzucha, głowy)
- Niespójny wewnętrznie wywiad, sprzeczne informacje, różne odpowiedzi na te same pytania
- Istotne różnice w zebranych wywiadzie {od różnych rodziców, opiekunów, dziecka).
- Podawane nieprawdopodobne mechanizmy urazów lub zachorowań
- Nierealizowanie zaleceń lekarskich (w zakresie profilaktyki i leczenia)
- Brak jakiegokolwiek dokumentacji medycznej (szczególnie w przypadku pacjentów z licznymi obciążeniami, wielokrotnie hospitalizowanych) i brak zgody na udzielenie dostępu do dokumentacji elektronicznej
- Ukrywanie wcześniejszych hospitalizacji, w szczególności związanych z urazami
- Częste zmiany lekarzy ,poradni, szpitali
- Naciskanie na wizytę w ramach teleporady, pomimo danych z wywiadu świadczących o konieczności osobistego zbadania dziecka lub w przypadku małych dzieci (do lat 6)
- Pozostawianie dziecka bez opieki (w szczególności dziecka małego, niesprawnego z powodu choroby przewlekłej lub zaburzeń rozwoju)
- Brak podstawowej wiedzy o dziecku (w szczególności: data

urodzenia, choroby przewlekłe, przyjmowane leki na stałe, korzystanie z placówek edukacyjnych, zajęcia dodatkowe, zainteresowania dziecka)

Zachowanie się rodzica/opiekuna:

- Brak zgody na pełne zbadanie/rozebranie dziecka
- Brak zgody na wykonanie dodatkowych badań
- Opuszczenie gabinetu lub wypis na żądanie ze szpitala (w szczególności w przypadku pojawienia się danych mogących świadczyć o krzywdzeniu dziecka)
- Nadmierne kontrolowanie dziecka
- Odpowiadanie na pytania zadane dziecku, pomimo wielokrotnego zwracania na to uwagi (uniemożliwianie dziecku swobodnej wypowiedzi)
- Brak emocjonalnego kontaktu z dzieckiem
- Stosowanie przemocy emocjonalnej (krzyk, wyzwiska) lub fizycznej w obecności personelu.
- Bagatelizowanie stwierdzonych objawów, w szczególności urazów
- Częste (usprawiedliwione przez rodzica lub nie) nieobecności dziecka w szkole z różnych powodów
- Sprzeciw wobec objęcia dziecka opieką pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania
- Ograniczanie/ odmowa wizyt w domu pacjenta (opieka długoterminowa, hospicyjna nad dziećmi niepełnosprawnymi)
- Nierealizowanie badań bilansowych
- Odmowa/ unikanie realizacji szczepień ochronnych
- Wysyłanie dziecka do placówek oświatowych mimo objawów zachorowania, złego samopoczucia, gorączki, odmowa odebrania z placówki mimo informacji ze strony pracowników szkoły, przedszkola
- Częste podawanie leków przeciwbólowych, przeciwgorączkowych, przeciwzapalnych bez zlecenia lekarskiego
- Zwalnianie/ „załatwianie” zwolnienia z zajęć wychowania fizycznego
- Niewłaściwe odżywianie dziecka, częsty brak posiłków

Zachowanie się dziecka:

- Brak lub nieodpowiednie zachowania społeczne
- Zachowanie nieadekwatne do wieku i stopnia rozwoju
- Wyraźny lęk przed rodzicem/opiekunem (w szczególności widoczny przy podniesieniu głosu lub wykonaniu gwałtownego

- ruchu przez rodzica/opiekuna)
- Nadmierna agresywność lub nadmierna apatia
  - Lęk przed bliskością
  - Zachowania destrukcyjne (niszczenie przedmiotów, agresja rówieśnicza)
  - Zachowania autoagresywne (w szczególności samookaleczenia, używanie substancji psychoaktywnych, celowe zatrucia)
  - Obniżona samoocena
  - Nadmierne podporządkowanie się poleceniom
  - Nadmierny niepokój związany z rozbieraniem się do badania
  - Nasilony niepokój w określonych miejscach, sytuacjach, w obecności konkretnych osób
  - Zaburzenia snu
  - Lęk przed powrotem do domu
  - Zaburzenia odżywiania się
  - Nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksualnością (w szczególności imitowanie czynności seksualnych przez dzieci przed okresem dojrzewania, znajomość zbyt „dorosłego” lub wulgarnego słownictwa)
  - Odmowa/ unikanie wykonania badań profilaktycznych w szkole
  - Lęk przed udzieleniem pomocy/ porady pielęgniarskiej w szkole w przypadku nagłych urazów zachorowań, ukrywanie dolegliwości, próśby o nieinformowanie rodziców o zdarzeniu
  - Samodzielne/ bez nadzoru, przyjmowanie leków zarówno w sytuacjach nagłych jak i chorobach przewlekłych zwłaszcza przez dzieci poniżej 12 roku życia
  - Rezygnacja z zajęć wychowania fizycznego, zgłaszanie dolegliwości, braku stroju sportowego, ćwiczenie w ubraniu zakrywającym całe ciało
  - Częste bóle głowy, brzucha, nudności, wymioty
  - Ucieczki ze szkoły, wagary, ucieczki z domu
  - Przebywanie poza domem w późnych godzinach wieczornych/ nocnych i bardzo wczesnych rano

Objawy w badaniu przedmiotowym:

- Świeże objawy poważnych urazów, które nie zostały podane w trakcie wywiadu
- Obrażenia, których wystąpienie jest niemożliwe lub mało prawdopodobne u dziecka w danym wieku lub stopniu rozwoju i

- możliwościach psychoruchowych (szczególną uwagę należy zwrócić na dzieci niesamodzielne, a w szczególności niepełnosprawne)
- Obrażenia w miejscach niezgodnych z podanym mechanizmem urazu, lub brak obrażeń w miejscach, w których spodziewalibyśmy się ich na podstawie innych obrażeń (np. obrażenia twarzy i klatki piersiowej u dziecka, które przewróciło się do przodu, bez żadnych obrażeń na kończynach górnych)
  - Nasilenie obrażeń nieadekwatne do mechanizmu urazu (np. liczne złamania po upadku z niewielkiej wysokości)
  - Ślady urazów (w tym oparzeń) w nietypowych okolicach (powierzchnie zgięciowe kończyn, plecy, pośladki, krocze)
  - Obrażenia na przeciwległych powierzchniach ciała i/lub kończyn
  - Ślady urazów w różnych stadiach gojenia
  - Obrażenia o kształcie zastosowanego „narzędzia” (palców dłoni, podeszwy buta, paska, pałki, sznurka, żelazka)
  - Nasilenie obrażeń nie odpowiadające podanemu urazowi lub urazom
  - Obrażenia patognomoniczne dla celowego krzywdzenia (np. oparzenia „rękawiczkowe”, „skarpetkowe”, okrągłe ślady oparzeń w różnych okolicach)
  - Obrażenia w obrębie jamy ustnej, szczególnie jeżeli nie zostały podane w wywiadzie
  - Odmrożenia
  - Opóźnienie psychoruchowe, w szczególności zaburzenia rozwoju mowy
  - Niedobór masy ciała i wzrostu
  - Ubranie nieadekwatne do pory roku, brudne, niedopasowane, niestosowne
  - Krwawienie lub wydzielina z narządów moczowo-płciowych lub odbytu
  - Ciało obce w pochwie lub odbycie
  - Ślady samookaleczenia, na różnym etapie gojenia

Badania dodatkowe:

- Ciąża u dziecka (jeżeli do zajścia w ciążę doszło przed ukończeniem 15 lat sytuacja jest jednoznaczna, ale w przypadku starszych pacjentek

również należy brać pod uwagę krzywdzenie)

- Zakażenie drobnoustrojami przenoszonymi najczęściej drogą płciową (w szczególności u dziecka poniżej 15 lat)
- Ślady starych urazów w różnych stopniach gojenia w badaniach obrazowych
- Krwiaki wewnętrzne widoczne w badaniach obrazowych, w szczególności jeżeli w wywiadzie negowano urazy
- Objawy niedoborów pokarmowych w badaniach laboratoryjnych
- Obecność substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu)

Szczególne przypadki krzywdzenia dziecka

ZANIEDBANIA PRENATALNE

Picie alkoholu (FASD), używanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, energetyków, palenie papierosów, nadużywanie leków i brak odpowiedniej opieki medycznej, w tym badań prenatalnych

ZESPÓŁ DZIECKA POTRZĄSANEGO (SHAKEN BABY SYNDROME, SBS)

Dziecko poniżej 1r.ż.

- Triada objawów - urazy czaszki
  - krwiak podtwardówkowy,
  - obrzęk mózgu,
  - krwotok w siatkówce.
- Złamania przynasad kości długich.
- Złamania śródstawowe.

ZESPÓŁ DZIECKA MALTRETOWANEGO

Najbardziej narażone są dzieci poniżej 3. roku życia.

- Niewspółmierność pomiędzy motywem konsultacji i obrazem klinicznym.
- Rozbieżność między wyjaśnieniami podanymi przez rodziców/opiekunów i objawami.
- Wyjaśnienia rodziców/opiekunów są niedokładne, sprzeczne ze sobą, zmienne w czasie. Długi odstępek czasu między początkiem zaburzeń a zgłoszeniem się do lekarza.
- Brak korelacji między etapem rozwoju dziecka a rodzajem urazu.
- Ślady poprzednich urazów w różnej fazie gojenia, których opiekun nie umie wyjaśnić lub z ich powodu nie szukał pomocy lekarskiej.
- W wywiadzie częsta zmiana lekarza leczącego dziecko lub wizyty w różnych placówkach z powodu „wypadków” lub zranień.
- Wielokrotne „przypadkowe” zatrucia, ale też niewyjaśnione nieżyty żołądkowo jelitowe.
- Niestosowanie się do zaleceń podstawowej opieki zdrowotnej, opóźnienia w szczepieniach, w bilansach.
- Dziecko jest apatyczne, wycofane, obojętne lub nadmiernie pobudzone, agresywne.
- Dziecko wyraźnie lepiej się czuje, gdy rodzica nie ma w pobliżu, dobrze współpracuje z personelem medycznym, jest dzielne i często nie przejawia typowego w kontakcie z lekarzem strachu.
- Objawy psychosomatyczne u starszych dzieci: zaburzenia odżywiania, wymioty, moczenie nocne, zaburzenia snu, zaburzenia zachowania.

ZASTĘPCZY/ PRZENIESIONY ZESPÓŁ MÜNCHAUSENA

Najczęściej rozpoznawany u dzieci do 6 rż.

- Celowe wywoływanie przez rodzica/opiekuna (przeważnie matki) objawów chorobowych u dziecka. Objawy te zazwyczaj mają charakter przewlekły lub nawracający, ponadto rodzice przekazują lekarzom fałszywe informacje na temat dotychczasowego przebiegu choroby u ich dzieci.
- Wśród wywoływanych objawów najczęściej zdarzają się:
  - niezdolność ruchowa i patologiczna senność na skutek podawania dzieciom dużych dawek leków o działaniu nasennym np. barbituranów,
  - uporczywe wymioty na skutek mechanicznej prowokacji,
  - hipoglikemia po podaniu insuliny i zakażenia wywołane wstrzykiwaniem zanieczyszczonych substancji.
- Wielokrotne hospitalizacje dziecka, zgłaszane nietypowe objawy chorobowe lub nietolerowanie przez dziecko zaleconego leczenia.
- Objawy ustępują lub zmniejsza się ich nasilenie po oddzieleniu dziecka od rodziców/opiekunów.
- Rodzic/opiekun sprawia wrażenie troskliwego, opiekuńczego, izoluje dziecko od otoczenia, jest bardzo dobrze zorientowany w kwestiach medycznych, nadzoruje przebieg leczenia, domaga się badań i leków, gwałtownie negatywnie reaguje na propozycje badania psychiatrycznego.

Źródło:

Materiały dodatkowe - symptomy krzywdzenia dziecka w diagnostyce, online:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/warto-wiedziec>

Czym jest krzywdzenie dziecka i jak je rozpoznać? Informacje dla osób wykonujących zawód medyczny, online: <https://standa.rdy.fdds.pl/standardy-w-dzialaniu/medyczne>

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Stacja Pogotowia Ratunkowego w Gdańsku

Podmiot Lecznicy Samorządu
Województwa Pomorskiego